

Số: 01/2026/QĐST-DS

Thanh Hóa, ngày 26 tháng 02 năm 2026

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết
TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 5 - THANH HÓA

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Trịnh Thị Thủy

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Nga - Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 5 - Thanh Hóa.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 5 - Thanh Hóa tham gia phiên họp: Bà Lê Thị Ninh - Kiểm sát viên.

Ngày 26 tháng 02 năm 2026, tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 5 - Thanh Hóa mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 48/2025/TLST - VDS ngày 08/10/2025 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 12/2026/QĐST-VDS ngày 12 tháng 02 năm 2026, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu:* Anh Nguyễn Bá B - Sinh năm 1982 - Số CCCD: 03802049369 - Địa chỉ: Thôn Đ, xã H, tỉnh Thanh Hóa. Có mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Bà Mai Thị T - Sinh năm 1962 - Địa chỉ cư trú cuối cùng: Thôn Đ, xã H, tỉnh Thanh Hóa. Vắng mặt (không có lý do).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Trong đơn yêu cầu ngày 06/9/2025 và bản tự khai ngày 13/10/2025, anh Nguyễn Bá B trình bày: Bố anh là Nguyễn Bá L (chết năm 2012) và mẹ là Mai Thị T, sinh năm 1962. Bố mẹ anh sinh được 03 người con gồm: anh là Nguyễn Bá B, Nguyễn Bá H, Nguyễn Thị N. Sau khi bố anh chết, mẹ anh sinh sống cùng vợ chồng anh ở xã N (nay là xã H). Mẹ anh bị mắc bệnh thần kinh tâm thần, gia đình đưa đi chữa trị nhiều nơi nhưng không khỏi. Ngày 06/5/2012 mẹ anh tự ý bỏ nhà đi biệt tích khỏi gia đình và địa phương. Khi đi mẹ anh không nói và không báo cáo chính quyền địa phương. Kể từ đó đến nay mẹ anh sinh sống và cư trú ở đâu gia đình và địa phương không biết, không có tin tức xác thực mẹ anh còn sống hay đã chết. Năm 2022 anh đã làm thủ tục tuyên bố bà T mất tích theo quyết định số 05/2022/QĐST-DS ngày 20/5/2022 của Tòa án nhân dân huyện Nga Sơn, tỉnh Thanh Hóa. Đến nay Quyết định đã có hiệu lực được hơn 03 năm nhưng không có tin tức gì của bà T. Nay anh em anh muốn làm thủ tục tặng cho quyền sử dụng đất nên anh yêu cầu Tòa án nhân dân khu vực 5 - Thanh Hóa tuyên bố bà Mai Thị T -

Sinh năm 1962 - Địa chỉ cư trú cuối cùng: Thôn Đ, xã H (xã N, huyện N cũ), tỉnh Thanh Hóa là đã chết.

Sau khi anh Nguyễn Bá B có đơn yêu cầu, ngày 14/10/2025, Tòa án nhân dân khu vực 5 - Thanh Hóa đã ra Quyết định thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết và nhắc tìm bà Mai Thị T trên Báo N1 và trên Đài tiếng nói Việt Nam theo đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 5 - Thanh Hóa phát biểu ý kiến:

- Việc tuân theo pháp luật tố tụng dân sự: Thẩm phán, Thư ký phiên họp đã thực hiện đúng quy định của pháp luật. Người yêu cầu chấp hành các quyền và nghĩa vụ theo quy định của pháp luật.

- Về việc giải quyết vụ việc: Chấp nhận đơn yêu cầu của anh Nguyễn Bá B về việc tuyên bố bà Mai Thị T, là đã chết.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và ý kiến đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 5 - Thanh Hóa tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 5 - Thanh Hóa nhận định:

[1] Về tố tụng:

Anh Nguyễn Bá B làm đơn yêu cầu tuyên bố mẹ anh là bà Mai Thị T là đã chết, thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo quy định tại khoản 4 Điều 27 BLTTDS. Bà Mai Thị T có nơi cư trú cuối cùng tại xã H, tỉnh Thanh Hóa nên Tòa án nhân dân khu vực 5 - Thanh Hóa có thẩm quyền giải quyết theo quy định tại Điều 35 BLTTDS năm 2015, sửa đổi, bổ sung năm 2025.

[2] Về nội dung yêu cầu:

Anh Nguyễn Bá B là con đẻ của bà Mai Thị T. Quá trình chung sống tại địa phương đến ngày 06/5/2012, bà T tự ý bỏ nhà đi không thông báo cho chồng con và gia đình biết đi đâu, làm gì và ở đâu. Các tài liệu, chứng cứ được phản ánh trong hồ sơ cũng như ý kiến trình bày của anh Nguyễn Bá B đã thể hiện kể từ đó cho đến nay bà T không có tin tức gì về cho anh B và gia đình. Theo quyết định số 05/2022/QĐST-DS ngày 20/5/2022 của Tòa án nhân dân huyện Nga Sơn, tỉnh Thanh Hóa đã tuyên bố bà T mất tích. Sau 03 năm, kể từ ngày Quyết định tuyên bố mất tích có hiệu lực pháp luật mà vẫn không có tin tức xác thực là bà T còn sống. Mặt khác, Tòa án đã áp dụng biện pháp tìm kiếm, nhắc tìm trên các phương tiện thông tin đại chúng. Cụ thể: Nhắc tin trên Báo Nhân dân C số liên tiếp vào các ngày 18+19+20/10/2025; trên Đài tiếng nói Việt Nam phát lúc 15h00 - 16h00 vào các ngày 18,19,20/10/2025. Nay đã hết thời hạn 04 tháng thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết, kể từ ngày đăng, phát thông báo đầu tiên nhưng vẫn không có tin tức gì của bà T.

Vì vậy, việc anh Nguyễn Bá B làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Mai Thị T là đã chết, là có căn cứ pháp luật theo quy định tại Điều 71 BLDS nên được chấp nhận.

[3] Về xác định ngày chết của bà Mai Thị T: Anh Nguyễn Bá B xác định được ngày 06/5/2012 bà Mai Thị T bỏ nhà đi và không có tin tức xác thực là còn sống. Ngày 20/5/2022, Tòa án nhân dân huyện Nga Sơn, tỉnh Thanh Hóa đã ra Quyết định số 05/2022/QĐST-DS tuyên bố bà T mất tích. Do vậy, theo quy định tại điểm a khoản 1 và khoản 2 Điều 71 Bộ Luật dân sự xác định ngày chết của bà Mai Thị T là ngày 06/6/2025.

[4] Về tài sản: Trong đơn yêu cầu anh Nguyễn Bá B không đề nghị giải quyết. Tuy nhiên, căn cứ vào Điều 72 Bộ luật dân sự năm 2015 thì khi quyết định của Tòa án tuyên bố một người là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của bà T được giải quyết như đối với người đã chết.

Quan hệ tài sản của bà T được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của bà T (nếu có) được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

Anh B thực hiện việc đăng ký khai tử cho bà T theo quy định của pháp luật về hộ tịch.

[5] Về chi phí đăng tin, phát thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết: Theo quy định tại khoản 2 Điều 385 của Bộ luật tố tụng dân sự, thì chi phí đăng tin do người yêu cầu chịu, do đó, anh B phải chịu toàn bộ chi phí đăng tin, phát thông báo cho yêu cầu trên theo quy định của pháp luật.

[6] Về lệ phí: Anh Nguyễn Bá B phải nộp lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ: Điểm a khoản 1 và khoản 2 Điều 71, Điều 72 Bộ luật dân sự năm 2015; khoản 4 Điều 27; Điều 35; điểm b khoản 2 Điều 39; Điều 149; Điều 361; Điều 366; Điều 370; Điều 371; Điều 372; Điều 392 và Điều 393 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015, sửa đổi, bổ sung năm 2025; khoản 1 Điều 35, khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án:

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của anh Nguyễn Bá B - Tuyên bố: Bà Mai Thị T - Sinh năm 1962 - Địa chỉ cư trú cuối cùng: Thôn Đ, xã H (xã N, huyện N cũ), tỉnh Thanh Hóa, là đã chết. Ngày chết của bà Mai Thị T được xác định là ngày 06/6/2025.

Khi quyết định của Tòa án tuyên bố bà Mai Thị T là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của bà T được giải quyết như đối với người đã chết.

Quan hệ tài sản của bà T được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của bà T được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

Anh B thực hiện việc đăng ký khai tử cho bà T theo quy định của pháp luật về hộ tịch.

2. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Anh Nguyễn Bá B phải chịu lệ phí việc dân sự là 300.000đ, nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp là 300.000đ theo biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0001022 ngày 06/10/2025 của Thi hành án dân sự tỉnh Thanh Hóa; anh B đã nộp đủ lệ phí việc dân sự.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Anh B có quyền kháng cáo quyết định trong hạn 10 ngày kể từ ngày ra quyết định; bà T có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày quyết định được niêm yết; Viện kiểm sát nhân dân khu vực 5 - Thanh Hóa có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Thanh Hóa có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Thanh Hóa;
- VKSND khu vực 5 - Thanh Hóa;
- THADS tỉnh Thanh Hóa;
- UBND xã Hồ Vương, tỉnh Thanh Hóa;
- Dương sự;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Trịnh Thị Thủy